

Таким чином, вітчизняна практика державного регулювання житлово-комунальної сфери потребує необхідності залучення передового світового досвіду. Першочерговими заходами у цьому напрямі повинні стати: залучення приватного сектору у житлово-комунальну галузь та створення для цього відповідних умов; вдосконалення регулювання цін і тарифів; організація конкурсної процедури за вхід на ринки природних монополій; упорядкування надання державних дотацій.

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри економічної теорії

В. Д. КОСТЮК, студент

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Важливим аспектом реформування управління ЖКГ є інституціоналізація суб'єктів отримання комунальних послуг. Якщо існує єдиний великий споживач – місто, то послуги сплачуються за середньоміськими нормативами споживання. Але це занадто великий колектив. Будь-які індивідуальні дії з ефективного використання ресурсів зникають безвісті. Більш раціонально мати справу на рівні окремої будівлі, групи будівель або одного житлово-комунального підприємства. У даному випадку прилади обліку і регулювання, наприклад, тепла обов'язково встановлювати в житлових будинках або групі будинків із значним тепловим навантаженням. У будинках з низьким навантаженням і невеликим водоспоживанням прилади нераціональні, тому що витрати на їхнє обслуговування перебільшать імовірну економію від їхнього встановлення.

У разі формування індивідуального покупця є дві версії поведінки. Поквартирний облік у нових будинках за допомогою лічильників необхідний, а у вже існуючому житловому фонді пожежний порядок встановлення приладів обліку не потрібний. Сьогодні практично відсутні дослідження рівнів споживання, що комплексно враховують:

- інституціоналізацію споживачів (окреме домогосподарство, асоціація співвласників, керуюча компанія та ін.);
- оформлення системи договірних відносин і структури тарифу (на виробництво, доставку носіїв, обслуговування внутрішньобудинкових систем);
- якість послуг і витрат на компенсацію їхньої недостатньої якості, зокрема при використанні електронагрівників і питної води як замінювачів комунальних носіїв;
- організацію обліку споживання (єдиний середній по місту норматив, прилади обліку на групу будинків, окремий будинок, поверх, окрему квартиру);

- формули розрахунків за показниками лічильників (пропорційно житловій площі, кількості прописаних осіб, кількості спожитого ресурсу та ін.);
- переліку і жорсткості застосування заходів боротьби з боржниками;
- способи виставлення і сплати рахунків.

Таким чином, впровадження чисто ринкових заходів регулювання в ЖКГ без належного інституціонального доповнення, особливо під час зниження рівня життя середнього українця, не матиме майбутнього. Можливо, що після встановлення приладу обліку в будинку або групі будинків і підрахунку реального обсягу споживання певного ресурсу поквартирний облік не дасть додаткової економії (навпаки, у малому будинку загальний лічильник є нерациональним). Можливо також, що початкова поведінка окремого домогосподарства буде спрямована на жорстку економію, а наступні поведінкові кроки спростують стартову схему. У даних випадках капіталомістка програма з оснащення квартир багатоповерхового будинку приборами обліку не дасть додаткової економії, а малоповерхового – приречена на успіх. До речі, поквартирний облік багатоповерхівок найбільш розвинутий у Німеччині, але це було можливим у докризову пору при фантастичній за нашими мірками фінансовій підтримці федерального уряду і місцевих громад, помноженої на традиційну німецьку дисципліну.

Інженерні мережі в багатоквартирних житлових будинках зроблені таким чином, що перехід до індивідуального вимірювання і сплаті за тепло потребує великих витрат і не вирішує всіх проблем. Залишається гострою проблема платіжної дисципліни, що в мікроекономіці має назву «проблема безбілетника». Але каменем спотикання є сплата за послуги спільного користування, що складає до однієї третини всього споживання.

СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОГАМИ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ

*А. Ю. ПЕРЕТЯТЬКО, здобувач кафедри загальноправових дисциплін
факультету права та масових комунікацій*

Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків

Дорожнє господарство належить до стратегічних галузей національної економіки, а ключовим компонентом інфраструктури держави є мережа автомобільних доріг. Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про автомобільні дороги» поняття «автомобільні дороги» визначено як лінійний комплекс інженерних споруд, призначений для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів». Автомобільні дороги законодавцем класифіковано на автомобільні дороги загального користування, вулиці і дороги міст та інших населених пунктів, відомчі (технологічні) автомобільні дороги, автомобільні